

## Draaiboek CSE 2025

### Inleiding

Dit draaiboek beschrijft het eindexamenjaar van je aan het Porta Mosana College. Naast dit draaiboek gelden de regels van het “Eindexamenreglement 2024-2025” en het PTA 01-10-2024.

Alle mededelingen m.b.t. het eindexamentraject worden gedaan via jouw persoonlijke school mail-adres. Daarom wordt van elke examenkandidaat verwacht dat account te linken aan zijn persoonlijke email. Als je dat nog niet hebt gedaan, doe het dan nu.

## *Tot aan het centraal examen*

### Examendossier

De opbouw van je examendossier bestaat uit twee delen:

- het schoolexamen;  
dit is opgebouwd uit SE's (schoolexamentoetsen) en eventueel PO's (Praktische Opdrachten); dit wordt afgesloten met een cijfer dat 50% bepaalt van je eindcijfer;
- het centraal examen;  
dit schriftelijk examen vindt plaats in mei (1<sup>e</sup> tijdvak CE); ook dit wordt afgesloten met een cijfer dat de andere 50% bepaalt van je eindcijfer.

Enkele vakken kennen alleen een schoolexamen.

In het boekje 'Inrichting tweede fase' lees je hierover meer. T.b.v. dit draaiboek is met name de herkansingsregeling belangrijk. Op tijd bepalen voor welk vak je een herkansing doet en op tijd inschrijven kan van doorslaggevend belang zijn voor je slagen.

### Afsluiting examendossier

Het examendossier wordt afgesloten met het verzenden van jouw SE-cijfers aan de Inspectie. Dat gebeurt op donderdag 17 april. Het is heel belangrijk om te weten dat deelname aan het centraal examen alleen mag wanneer voor het betreffende vak het volledige SE examendossier tijdig afgehandeld is. Gemiste PTA-onderdelen moeten dus altijd worden ingehaald voordat dit examendossier gesloten kan worden.

### Uitreiking definitieve cijferlijsten

Op woensdag 16 april ontvang je om 16:30u van je mentor je definitieve cijferlijst voor het schoolexamendeel. Je kunt deze afhalen en na controle ondertekenen. Je levert het ondertekende exemplaar in. Achteraf reclameren dat er cijfers of beoordelingen niet juist zijn is niet mogelijk. Je krijgt zelf ook een exemplaar.

### Definitieve afsluiting examendossier

Donderdag 17 april om 9.00 u is het moment waarop de school jouw schoolexamenresultaten doorgeeft aan de Inspectie. Hierna staan de SE cijfers vast.

## *Het centraal examen*

### [www.mijneindexamen.nl](http://www.mijneindexamen.nl)

Ook dit jaar is [www.mijneindexamen.nl](http://www.mijneindexamen.nl) weer beschikbaar voor alle examenkandidaten. Deze site is ontwikkeld om als mobiele *web app* optimaal te functioneren, zodat hij door examenkandidaten op smartphone of tablet bezocht kan worden. Daarnaast is de website natuurlijk ook via de computer goed toegankelijk.

Op deze website kun jij een examenrooster op maat samenstellen, door jouw diploma- niveau en vakkenpakket te selecteren. Bij ieder vak worden de toegestane hulpmiddelen weergegeven en na afname verschijnen de correctievoorschriften online. De website biedt daarnaast praktische informatie ter voorbereiding op de examens: oefenexamens, de slaag-/ zakregeling, algemene regels en tips.

## Examenrooster

Het volgende examenrooster is vastgesteld door het CvTE ([CvTE-23.00859](#)) voor het 1<sup>e</sup> tijdvak

|               |                  |
|---------------|------------------|
| 13:30 - 16:30 | Natuurkunde havo |
| 13:30 - 16:30 | Nederlands vwo   |

### Maandag 12 mei 2025

|               |                   |
|---------------|-------------------|
| 09:00 - 11:30 | Duits havo        |
| 09:00 - 11:30 | Tekenen vwo       |
| 13:30 - 16:30 | Economie vwo      |
| 13:30 - 16:30 | Geschiedenis havo |

### Dinsdag 13 mei 2025

|               |                                |
|---------------|--------------------------------|
| 09:00 - 12:00 | Filosofie havo                 |
| 09:00 - 12:00 | Maatschappij wetenschappen vwo |
| 13:30 - 16:00 | Engels vwo                     |
| 13:30 - 16:00 | Frans havo                     |

### Woensdag 14 mei 2025

|               |                |
|---------------|----------------|
| 09:00 - 11:30 | Muziek havo    |
| 13:30 - 16:30 | Biologie havo  |
| 13:30 - 16:30 | Wiskunde A vwo |
| 13:30 - 16:30 | Wiskunde B vwo |
| 13:30 - 16:30 | Wiskunde C vwo |

### Donderdag 15 mei 2025

|               |                  |
|---------------|------------------|
| 09:00 - 11:30 | Duits vwo        |
| 13:30 - 16:30 | Geschiedenis vwo |
| 13:30 - 16:30 | Nederlands havo  |

#### Vrijdag 16 mei 2025

|               |                                 |
|---------------|---------------------------------|
| 09:00 - 12:00 | Latijnse taal en cultuur vwo    |
| 09:00 - 12:00 | Maatschappij wetenschappen havo |
| 13:30 - 16:00 | Engels havo                     |
| 13:30 - 16:30 | Scheikunde vwo                  |

#### Maandag 19 mei 2025

|               |                       |
|---------------|-----------------------|
| 09:00 - 11:30 | Tekenen havo          |
| 09:00 - 12:00 | Filosofie vwo         |
| 13:30 - 16:30 | Bedrijfseconomie havo |
| 13:30 - 16:30 | Aardrijkskunde vwo    |

#### Dinsdag 20 mei 2025

|               |                             |
|---------------|-----------------------------|
| 09:00 - 12:00 | Griekse taal en cultuur vwo |
| 13:30 - 16:30 | Natuurkunde vwo             |
| 13:30 - 16:30 | Wiskunde A havo             |
| 13:30 - 16:30 | Wiskunde B havo             |

#### Woensdag 21 mei 2025

|               |               |
|---------------|---------------|
| 09:00 - 11:30 | Muziek vwo    |
| 13:30 - 16:00 | Frans vwo     |
| 13:30 - 16:30 | Economie havo |

#### Donderdag 22 mei 2025

|               |                      |
|---------------|----------------------|
| 13:30 - 16:30 | Bedrijfseconomie vwo |
| 13:30 - 16:30 | Aardrijkskunde havo  |

#### Vrijdag 23 mei 2025

|               |                 |
|---------------|-----------------|
| 13:30 - 16:30 | Biologie vwo    |
| 13:30 - 16:30 | Scheikunde havo |

## Bekendmaking normering

12 juni: CSE tijdvak 1

1 juli: CSE tijdvak 2

Diploma uitreiking: 1 en 2 juli

## Lokalenrooster

Een overzicht van het rooster waar je eindexamens plaatsvinden, vind je t.z.t. op Somtoday.

Zorg dat je in de juiste zaal of het juiste lokaal bent. Aanwezigheidslijsten en aantallen van examens zijn daarop afgestemd. Zie ook de regels en afspraken tijdens de examens.

De kandidaten die op de faciliteitenlijst staan en een PC gebruiken zitten in een apart lokaal. Leerlingen met faciliteiten zonder PC gebruiken zitten in de reguliere examenzalen. Ben op tijd op school om na te vragen waar je examen is als je het niet weet, maar zorg in eerste instantie voor dat je heel goed kijkt op het rooster. Het luistert nauwkeurig en geeft veel rust als je meteen op de goede plek zit.

## Tijdstippen examens

De examenruimte wordt telkens een kwartier voor aanvang van het examen geopend, dus om 08.45u en om 13.15u. **Zorg dat je ook 15 min voor aanvang aanwezig bent in het lokaal van afname.**

Tien minuten voor de start van elk examen wordt begonnen met de controle van de aanwezigheid, melding van examenregels en hulpmiddelen. Stipt om 09.00u of om 13.30u wordt gestart met het examen.

## Regels omtrent afmelding

Mocht je onverhoopt ziek worden in de eindexamenperiode, volg dan de regels omtrent ziekmelding stipt op; zie "Eindexamenreglement 2024-2025", te vinden op de website. Laat je ouders je *dagelijks* afmelden bij de service balie, liefst zo snel mogelijk tot uiterlijk 30 minuten voor aanvang van een sessie.

## *Regels en afspraken tijdens het Centraal Examen*

## Vóór aanvang van het examen

1. Vijftien minuten voor aanvang van elk examen wordt de examenruimte geopend. De surveillanten wijzen de examenkandidaten op het volgende:
  - 1.1. Gsm's, horloges en andere apparatuur wat met internet verbonden kan worden zijn voor kandidaten niet geoorloofd in de examen zaal. Deze dienen opgeborgen te worden in de kluisjes. Er hangt in elke examenruimte een klok.
  - 1.2. Tassen, jassen, etuis, e.d. mogen ook niet meegenomen worden in de examenzaal, berg ze op in je kluisje.  
Op de tafel mogen aanwezig zijn schrijfgerei en de officieel toegestane hulpmiddelen (zie "Lijst van toegestane hulpmiddelen").
2. Tien minuten vóór aanvang van elke zitting wordt door de surveillanten aan de hand van het proces-verbaal gecontroleerd of elke kandidaat aanwezig is. Is een kandidaat afwezig, dan wordt naar huis gebeld op het telefoonnummer dat bekend is bij de school.

3. Aansluitend worden de toegestane hulpmiddelen gecontroleerd. Het examenwerk wordt uitsluitend op door de school gewaarmerkt papier gemaakt.
4. Tenslotte worden door de surveillanten mededelingen gedaan omtrent het voortijdig verlaten van de examenruimte. Dat mag:
  - 4.1. één uur voor het formele eindtijdstip.
  - 4.2. een half uur voor het formele eindtijdstip.
  - 4.3. op het formele eindtijdstip.
  - 4.4. Een half uur na het formele tijdstip voor leerlingen waarbij tijdsverlenging is toegekend. Kandidaten moeten het schoolgebouw direct verlaten en naar buiten gaan, niet in de gangen blijven “hangen”.  
In alle gevallen geldt
  - 4.5. dat de surveillanten deze tijdstippen tijdens het examen zullen aankondigen,
  - 4.6. dat het verlaten van de examenruimte in **volledige stilte** dient te gebeuren,
  - 4.7. dat dit ook geldt voor het formele eindtijdstip, en
  - 4.8. dat de kandidaat de examenopgaven en eventuele kladblaadjes alleen op het formele eindtijdstip mag meenemen buiten de examenruimte.
5. De surveillant laat door een of meerdere examenkandidaten de enveloppe met opgaven controleren op correctheid van datum, tijd en vak. Pas nadat dit is geverifieerd, wordt het gesealde pakket geopend.

### Het examen zelf

6. Het openen van het examenpakket is het formele startsein van het examen. Vanaf dat moment is iedereen stil. Onmiddellijk nadat het pakket door de surveillant is geopend, worden de opgaven en de eventuele bijlagen uitgedeeld. Na het openen van het pakket met opgaven is het verboden enige mededeling of inlichting over het werk te verstrekken.
7. Controleer bij aanvang van het examen of je ook alle opgaven “gezien” hebt. Bij enkele examens zijn bijlagen. Noteer hierop altijd je naam en examennummer. Bijlagen moeten altijd worden ingeleverd, al staat er alleen je naam op. Controleer voordat je inlevert nauwkeurig of je ook alle uitwerkingen inlevert. Na het verlaten van de examenzaal mag je onder geen beding meer verder werken aan het betreffende examen ofwel daarvoor nog iets inleveren of wijzigen. Schuif de uitwerkingen in elkaar tot één pakketje.
8. Werk overzichtelijk, schrijf netjes en duidelijk en doe dat blauwe of zwarte pen, tenzij anders wordt vermeld.

### Kandidaat te laat?

9. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na het begin van de zitting worden toegelaten. Deze kandidaat levert het werk in op het tijdstip dat is aangegeven als het einde van de zitting.
10. Een kandidaat die meer dan een half uur te laat komt, kan niet meer deelnemen aan de zitting. Bij een geldige reden kan de rector/secretaris eindexamen oordelen dat de kandidaat voor dit vak verwezen wordt naar het tweede tijdvak. Bij de overige zittingen dienen zij wel reglementair aanwezig te zijn.

### Sanitaire pauze/ziekte

11. De kandidaat mag de examenruimte uitsluitend verlaten met toestemming van een surveillant. Ingeval van een “sanitaire pauze” wordt de examenkandidaat begeleid door een surveillant. In de gymzalen zijn toiletten die gebruikt kunnen worden. Kandidaten in een examenzaal anders dan de gymzalen maken gebruik van het dichtstbijzijnde toilet.

12. Een kandidaat die tijdens het examen onwel wordt, kan onder begeleiding van een surveillant de examenruimte verlaten. In overleg met de kandidaat beoordeelt de rector/secretaris eindexamen of de kandidaat na enige tijd het werk kan hervatten. Indien de kandidaat na enige tijd het werk hervat, kan de gemiste tijd aan het einde van de zitting worden ingehaald. Als de kandidaat het werk niet hervat, kan de rector/secretaris eindexamen, zo mogelijk mede op grond van een medische verklaring, aan de Inspecteur verzoeken te beslissen, dat het voor een deel gemaakte werk ongeldig is. Indien de Inspecteur het werk ongeldig verklaart, maakt de kandidaat het gemiste werk in het tweede tijdvak.
13. Het deelnemen aan een zitting betekent, dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt. Het heeft dus geen zin om achteraf ziekte of zeer bijzondere omstandigheden aan te voeren als mogelijke argumenten om het examen in de tweede periode te maken; men dient dit dan vóór een zitting aan de secretaris van het eindexamen te melden. Bij het besluit van een kandidaat om deel te nemen aan het examen, ook als de kandidaat heeft aangegeven zich onwel te voelen blijft, zoals eerder vermeld, het gemaakte werk geldig.
14. Als een kandidaat door een ziekte één of meerdere zittingen mist, kan de rector mede op grond van een medische verklaring, beslissen dat de kandidaat het gemiste werk in de tweede periode maakt.

### Fraude

16. Bij bedrog vóór, tijdens of na de zitting wordt de kandidaat de deelneming of verdere deelneming aan het betreffende centraal examen worden ontzegd. Dit gebeurt in overleg met de inspectie.
17. Indien de kandidaat in enig ander opzicht handelt in strijd met de voorschriften, kan de rector hem de verdere deelneming aan het examen ontzeggen of het diploma onthouden.

### Na afloop

18. Een kwartier voor het formele eindtijdstip meldt de surveillant dit aan de kandidaten. Nadat de formele werktijd is verstreken blijven de kandidaten op hun plaats zitten. Hen wordt medegedeeld te stoppen met schrijven. De surveillanten halen het werk inclusief eventuele bijlagen (allen voorzien van naam en kandidaat-nummer) op.  
De surveillanten leggen alle werken in alfabetische volgorde in de map en controleren of alle werken (inclusief bijlagen) zijn ingenomen en noteren het tijdstip van inlevering per kandidaat. Pas nadat dit is gebeurd, mogen de kandidaten de ruimte *in stilte* verlaten. Kandidaten met tijdverlenging mogen 30 minuten langer doorwerken.

### Eten en drinken

19. Een kleinigheid eten en drinken tijdens het examen is toegestaan. Zorg er voor dat het nuttigen daarvan geen irritaties bij je medekandidaten oproept. Open daarom de verpakkingen van de etenswaren vóór aanvang van het examen.

### Belangrijke informatie

### Hulpmiddelen

Examenblad 2025: Bijlage 1B Examenblad, behorende bij artikel 1 van de Regeling toegestane hulpmiddelen voor de centrale examens van de eindexamens.

[Bijlage 2 regeling hulpmiddelen havo en vwo 2025](#)

## Toelichting

Zie voor verdere toelichting waar in de tabel naar verwezen wordt in bijlage 1B beschreven op de website van [examenblad.nl](http://examenblad.nl).

In deze bijlage is ook beschreven welke grafische rekenmachines zijn toegestaan tijdens de wiskunde examens.

## Hulpmiddelen kandidaten met een ondersteunings-behoefte 2025

### Achtergrond

Examenopgaven, correctievoorschrift en hulpmiddelen vormen samen één geheel dat toetst in hoeverre de kandidaat aan de exameneisen voldoet. Een wijziging op één van deze drie kan leiden tot een toetsresultaat dat niet meer goed weergeeft of aan de exameneisen is voldaan. Op grond van artikel 3.45 van het uitvoeringbesluit WVO. kan de rector van de school aanpassingen doorvoeren in de wijze van examinering. Die wijzigingen mogen geen afbreuk doen aan de exameneisen. Daarom is een aanpassing van opgaven, correctievoorschrift of hulpmiddelen slechts toegestaan binnen de kaders die het College voor Toetsen en Examens geeft, onder meer via deze regeling. Indien binnen de kaders onvoldoende ruimte is voor het wegnemen van een belemmering, neemt de rector contact op met het CvTE. Doorgaans zal voor de directe inhoudelijke afstemming contact gelegd worden met de examensecretaris van de school en/of specialisten. Ingevolge artikel 3.45 van het uitvoeringbesluit WVO is het de rector die de beslissing neemt.

### 1. Brochure met achtergrondinformatie

Sinds 2013 wordt door het CvTE jaarlijks bij het begin van het cursusjaar een brochure gepubliceerd over regels, levering en achtergronden bij het afleggen van het centraal examen door kandidaten met een ondersteuningsbehoefte. Deze is te raadplegen op [examenblad.nl](http://examenblad.nl) : [Handreiking Passend Examineren](#)

### 2. Toegestane hulpmiddelen 2025

Ten behoeve van de toegankelijkheid van de school- en centrale examens voor kandidaten met een beperking kan de rector op grond van artikel 3.45 van het uitvoeringbesluit WVO. aanvullende maatregelen treffen, die passen binnen de kaders van de examinering. Ten behoeve van de centrale examinering en de afname van de rekentoets biedt het College voor Toetsen en Examens aangepaste examens en toetsen aan met dezelfde eisen, die het mogelijk maken de eisen te toetsen bij kandidaten met een beperking. In deze wordt het aanbod van aangepaste examens en toetsen beschreven met de daarbij behorende afnameregels. Deze vallen onder, en binnen het kader van, de algemene regels in artikel 3.45 van het uitvoeringbesluit WVO. De algemene regels zoals verwoord in dit artikel van het Eindexamenbesluit (onder andere omtrent tijdverlenging, melding aan de inspectie en aanwezigheid van een deskundigenverklaring) zijn ook van toepassing bij het gebruik van door het College voor Toetsen en Examens geleverde aangepaste examens. De aanpassing gaat in deze toets verder dan de wijze van toetsing. U kunt deze aanpassingen raadplegen via onderstaande link: [Handreiking Passend Examineren](#)

### Errata en correctievoorschriften

Errata en aanvullingen op de correctievoorschriften na afname van het examen zijn te vinden op [www.examenblad.nl](http://www.examenblad.nl).

### Slaag zak regeling 2025

Deze regeling is te raadplegen op de site van de rijksoverheid. [Uitslagbepaling havo en vwo | 2025 | Examenblad.nl](#)